

Hænder, ere blevne meget varme og ivrige for at faae en virkelig Kirkeforfatning. Vi have jo for ganske nylig modtaget et interessant Brev paa. Jeg skal iøvrigt ikke paa nogen Maade udtale mig om de 6 Biskoppers Udtalelse; det er i alt Fald ikke mig, det tilkommer. Men jeg har med Tilfredsstillelse seet, hvor indstændigt de bede om, at der maa blive „forberedt en hensigtsmæssig Ordning af Folkekirkens Forfatning“, og til Slutning opfaste sig til Bærger for Danmarks Riges Grundlov og fordre, at der skal skee den „Ret og Sjæl“. Det er en overordentlig stor og glædelig Forandring, der i saa Henseende er foregaaet i Geistlighedens Opfattelse. Medens den Tølelse, at de ved at faae en Kirkeforfatning vilde blive nødsagede til at optage et meget betydeligt Element af Rægmænd til at være medraadige over det, som de hidtil havde betragtet som deres Domaine, vare de tidligere forledte til at modsætte sig en kirkelig Forfatning; men nu har den Erfaring, som de have gjort om, at der kan gives Lov i disse Anliggender ogsaa trods deres Modstand, bragt dem til selv at fordre en Forfatning. Dette har sin store Betydning, fordi, ligesaa lidt som jeg kan tænke mig en Kirkeforfatning, hvori ikke Rægmænds-Elementet skulde have en stor og væsentlig Stemme, ligesaa lidt har jeg nogensinde hørt det drage i Tvivl, at Geistligheden maa have en stor og betydningsfuld Stemme i den, aldenstund de Geistlige ere de af vore Medborgere, som have helliget hele deres Liv til disse Tinges Overveielse, og vel paa enkelte Punkter kunne have særlige Interesser, over hvilke man ikke kan indrømme dem Eneraadighed, men som dog i de store Hovedspørgsmaal ere de, hvem denne Sag maa antages at ligge allernærmest paa Hjerte. Men det er ikke blot Geistligheden, som har modsat sig en Kirkeforfatning. Den kan jeg altsaa nu til min Glæde ansee som cureret i saa Henseende. Nei, Modstanden er ogsaa kommen fra dem, som jeg, for at undgaae alle nomina propria, vil kalde de Ivrige. De have modsat sig, og det uagtet de efter min Mening netop havde

den allerførste Opfordring til, jo alvorligere de meente det med Kirken, at rive disse Sager ud af en confessionsløs Forsamlings Haand. Jeg har fundet det i allerhøieste Grad beklageligt, naar jeg har seet, at Enkelte af dem f. Ex. have slaaet sig tiltaals med saadanne letfærdige Raisonnements, som at der jo er Tale om den danske Folkekirke, det danske Folks Kirke, og at det jo er lutter danske Folk, der sidde her i Rigsdagen, uagtet det dog er tydeligt, at man, hvis dette er nok, ligesaa godt kunde henvise disse Sager til Landhuusholdningssektionen eller Industriforeningen. Det forekommer mig, at i samme Grad, som de mene det alvorligt — og det er min fulde Overbevisning, at der er Mangfoldige blandt dem, der mene det høist alvorligt — i samme Grad kan man med Rette spørge dem, hvorfor de modsætte sig, at disse Sager blive henviste til det rette Forum, hvor de kunne finde deres rette Behandling og rette Løsning. Dristede jeg mig nu nys til at svare paa Geistlighedens Begne, saa vil jeg ogsaa tage Mod til mig til at svare paa deres Begne, og jeg svarer da, at de modsætte sig en Kirkeforfatning, fordi de holde sig overbeviste om, at de meget lettere ville kunne tumle med en Forsamling, der er fremgaaet ved den almindelige Stemmeret, end med et Kirkeraad, især hvis de, der ikke have overveielende Interesse for disse Sager, enten for eller imod, vilde trække sig bestebent tilbage og lade dem raade. Derfor er det, at de hidtil have fundet, at Rigsdagen er et udmærket Forum til at behandle disse Sager for. Men har nu Folkethinget — lad det kun have Wren deraf — cureret Geistligheden, saa siger jeg: Lad os da nu curere de Ivrige; lad os vise dem, at det ikke gaaer an saaledes fra den ene Session til den anden at faae indsmuglet saa een, saa en anden ganske lille Lov, som fører os Skridt for Skridt videre, men at de kun kunne faae den Reform, der ligger dem allervarmest paa Hjerte, naar der kommer en Kirkeforfatning tilstede, hvorved de rette Vedkommende kunne komme tilorde.